

Ignác Ágoston (PTE Kerényi Károly Szakkollégium)

Szempontok a bambergi levél értelmezéséhez. A Szent Györgynek tett fogadalomról

A bambergi káptalan 1063 körül keletkezett, Salamon magyar királynak (1063–1074) címzett levele a hazai középkorkutatásban kevésbé ismert forrás, ugyanis latin nyelvű kritikai kiadása egy magyarországi forrás-, illetve szöveggyűjteménybe sem került bele. Ennek megfelelően magyar fordítása sem készült el. A levél tartalmát tekintve számos értékes információval szolgál a 11. századi magyar dinasztikus konfliktusok tanulmányozásához, éppen ezért adatainak vizsgálata, a korszak eddig ismert elbeszélő forrásaival való egybevetése fontos eredményekkel gazdagíthatja meglévő tudásunkat, különösen azzal a ténnyel, hogy a hazai krónikairódalom és néhány külhoni forrásszöveg egyes passzusait leszámítva ez az egyetlen olyan középkori kútfőnk, amely a 11. századi trónharcok megítélésében egyértelműen Salamon oldalán áll. Előadásomban a levélszöveg lényegi részét képző kérés (petitio) indoklási alapjaként említett, Szent Györgynek tett fogadalom értelmezési lehetőségeit vizsgálom meg, a közkedvelt katonaszent alakjának magyarországi kultusza és a hazai forrásokban megörökített több ehhez hasonló, a 11. században bekövetkezett fogadalomtétel eseteinek számbavételével.

Pálfi Ádám (Pécsi Tudományegyetem)

Egy kivételes életút bemutatása – Szécsi Dénes lábnyomán haladva

Szécsi Dénes a késő középkori Magyar Királyság egyik legtekintélyesebb és leghatalmasabb főúri családjából, a Balog nembeli Szécsi famíliából származott. Családi háttérének is köszönhetően tanulmányait a legismertebb külföldi egyetemeken - Bécs, Padova és Bologna - végezte. Miután Bolognában kánonjogból doktori fokozatot szerzett, rövidesen hazatért, ahol arisztokrata származása miatt gyorsan emelkedni kezdett az egyházi ranglétrán.

1438-ban nyitrai püspökké nevezték ki, és még ebben az évben elnyerte az egri püspöki méltóságot is. Ezt követően a bíborosi, majd esztergomi érseki hivatalt is magához ragadta, ebben a minőségében a magyar történelemben egyedülálló módon három királykorozáson – V. László (1444-1457), I. Jagelló Ulászló (1440-1444) és Hunyadi Mátyás (1458-1490) – működik aktívan közre. Érdemei elismeréseként 1449-1464 között királyi kancellári címet is kapott, mely pozícióból adódóan az egyházi ügyek mellett tevékenyen részt kellett vállalnia a politikai élet alakulásában.

A 19-20. század történetírása a középkori magyar egyház egyik legjelentősebb egyéniségét leginkább negatívan fényben tünteti fel. Hozzájárult az ellentétes álláspontok, eltérő véleményekhez kialakulásához Szécsi Habsburg-pártisága, valamint az, hogy alig több, mint két hónap alatt, két egymással szembenálló királyt koronázott meg. Az utókor az őt követő humanista Vitéz János jelentőségét